

Het **Schadefonds Geweldsmisdrijven (SF)** biedt slachtoffers van geweldsmisdrijven die ernstig lichamelijk of psychisch letsel hebben opgelopen een financiële tegemoetkoming.

Onderzoeksvragen

- 1 Wat zijn de profielen van de bereikte en de potentiële doelgroep van het SF?
- 2 In hoeverre komt de bereikte doelgroep overeen met de doelgroep waar het SF voor bedoeld is?
- 3 Welke aanbevelingen kunnen worden gedaan om de potentiële doelgroep (beter) te bereiken?

In 2023 zitten er ongeveer **40.200** mensen in de **potentiële doelgroep** van het SF: slachtoffers van geweldsmisdrijven met als gevolg (ernstig) lichamelijke letsel en die hiervoor medische hulp hebben gehad.*

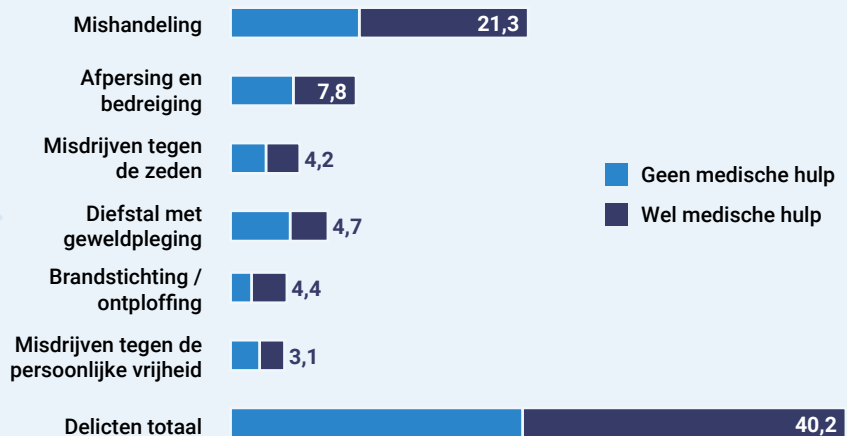
- Dit is **0,3 procent** van de Nederlandse bevolking.
- Het grootste deel is slachtoffer van mishandeling (**21.300 mensen**).

*Naast lichamelijk letsel valt ook psychisch letsel onder de potentiële doelgroep van het SF, maar dit kon niet worden meegenomen in de schatting. Hetzelfde geldt voor de groep naasten en nabestaanden.

Figuur 1

Slachtoffers met (ernstig) lichamelijk letsel, naar medische hulp (2023, in duizendtallen)

Schatting op basis van de Veiligheidsmonitor, CBS.

Er zijn verschillen tussen **afgewezen** en **toegewezen** aanvragen:

Afgewezen aanvragers zijn relatief vaker mannen, naasten van een slachtoffer en hebben vaker geen aangifte gedaan.

Succesvolle aanvragers hebben in het aanvraagproces vaker contact gehad met SHN.

In de periode 2017-2023 ligt het doelgroepbereik van het SF op gemiddeld **10 procent**

Groepen die het SF relatief minder goed bereikt:

Slachtoffers uit landelijke gemeenten

Slachtoffers van 50 jaar en ouder

Slachtoffers van brandstichting/ontploffing en van verkeersmisdrijven

Waarom wordt een deel van de potentiële doelgroep niet bereikt?

Slachtoffers kunnen verschillende drempels ervaren om een aanvraag in te dienen:

Emotionele drempels:
angst voor represailles door de dader, schuld- en schaamtegevoelens, emotionele belasting van de aanvraagprocedure.

Ethische drempels:
het gevoel dat een financiële compensatie ongepast is of dat de dader en niet de overheid zou moeten betalen.

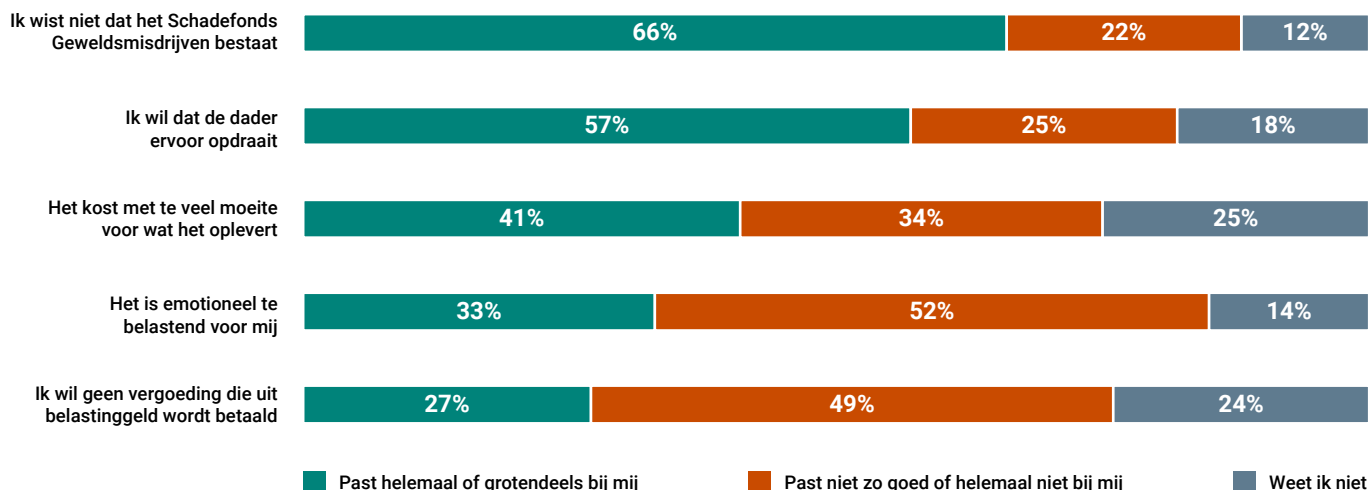

Communicatiedrempels:
slachtoffers worden niet herhaaldelijk gewezen op het SF, ketenpartners en andere organisaties in de slachtofferondersteuning verwijzen onvoldoende door, onvoldoende kennis bij slachtoffers over de voorwaarden voor een aanvraag, een gebrek aan nuancerings in de quickscan/korte vragenlijst.

Figuur 2

Top 5 redenen om geen aanvraag in te dienen bij het SF (n=945)

Uitkomst op basis van enquête onder potentiële doelgroep, I&O Research Panel.

Het doorverwijzen van slachtoffers is cruciaal:

De meeste slachtoffers komen via de politie en vervolgens SHN bij het SF terecht. Zichtbaarheid van het SF is dus sterk afhankelijk van de vraag of er aangifte wordt gedaan.

Slachtoffers die **wel** versus **geen** aangifte doen, kunnen verschillende drempels ervaren:

Wel aangifte

Slachtoffers komen via de politie bij het SF terecht, maar timing van de aangifte doet ertoe: hun behoeften met betrekking tot schadeherstel worden onvoldoende gemonitord.

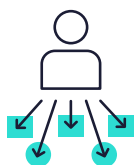

Geen aangifte

Slachtoffers komen niet via de politie bij het SF terecht. Andere zorg- en hulpverleners (zoals huisartsen, GGZ-professionals, Veilig Thuis) kennen het SF onvoldoende of zien doorverwijzen niet als hun verantwoordelijkheid.

Aanbevelingen voor vergroten doelgroepbereik

- 1** Versterken zichtbaarheid van het SF in de keten en verbreden van de verwijfsfunctie naar andere organisaties die contact hebben met slachtoffers (zoals huisartsen, de GGZ, lotgenotengroepen en maatschappelijke opvangorganisaties).

Wegnemen
communicatiedrempel

- Plaats doelgroepbereik structureel op agenda van overleggen met ketenpartners.
- Blijf ketenpartners informeren over actuele en relevante wijzigingen in beleid SF.

- 2** Slachtoffers **herhaaldelijk** wijzen op het SF → **langdurige monitoring** door bijvoorbeeld SHN of andere organisaties die contact hebben met slachtoffers.

Wegnemen
communicatiedrempel

- 3** Verbeteren van aspecten van **communicatie** en **informatievoorziening** door het SF.

- Alert blijven op verbeteringen in de korte vragenlijst.
- Potentiële aanvragers meer en beter informeren over...

a. Mogelijkheid tot herziening of aanvullend verzoek.

Wegnemen
communicatiedrempel

b. De samenloop van een aanvraag met parallelle schadetrajecten.

Wegnemen
communicatiedrempel

c. De 'emotionele' functie van een tegemoetkoming: het draait om erkenning, niet alleen om geld.

Wegnemen
ethische drempel

d. De bescherming van de identiteit van het slachtoffer en welke gegevens worden gedeeld met de (vermoedelijke) dader.

Wegnemen
individuele drempel

